KITLV

J. de Loos-Haaxman
P. de Josselin de Jong
V. Monteil
H. Aveling
B. Raffel
A. Teeuw
D. de Queljoe
E. Postel-Coster
K. Endicott
T. Siauw Giap
M. bin Mohamad
P. de Josselin de Jong
T. Bellows
J. Maronier
P. Pott
A. le Bonheur
J. Taeymans
J. Innes Miller
Jaarverslag 1971

In: Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde 128 (1972), no: 2/3, Leiden, 403-416

This PDF-file was downloaded from http://www.kitlv-journals.nl

JAARVERSLAG 1971

VAN HET

KONINKLIJK INSTITUUT VOOR TAAL-, LAND- EN VOLKENKUNDE

Het verslagjaar wordt gekenmerkt door een nadere concretisering van de doelstellingen van het Instituut, zoals vastgelegd in art. 2 der Statuten.

De studie van het Caraïbisch gebied, in het bijzonder Suriname en de Nederlandse Antillen, zal aanmerkelijk gestimuleerd worden door de Caraïbische Afdeling, waarvan de oprichting nader werd voorbereid door de instelling van een Adviescommissie op 15 december 1971.

De studie van Z.O.-Azië, en met name Indonesië, kan het Instituut in onze dagen het meest adequaat verwezenlijken door nauwe samenwerking met de Indonesische partner. Met het oog daarop is reeds in 1969 de Vertegenwoordiging van het Instituut te Djakarta gevestigd. Een ontwerp voor nadere uitwerking en concretisering van deze samenwerkingsgedachte is neergelegd in een nota van de voorzitter van het Instituut, die door de subcommissie Wetenschappelijk Onderwijs van de Nederlandse Adviescommissie voor het Cultureel Accoord is aanvaard als uitgangspunt voor het opstellen van een samenwerkingsplan op langere termijn. Op verzoek van de subcommissie heeft het Bestuur van het Instituut het initiatief genomen om te komen tot zulk een plan. De voorzitter is daartoe in contact getreden met een aantal Nederlandse en enkele in Nederland verblijvende Indonesische wetenschapsmensen op het gebied van zgn. Indonesische studies om tot een meer uitgewerkt ontwerpplan te komen, dat vervolgens aan Indonesische partners zal worden voorgelegd.

Bij deze contacten met Indonesische instellingen van Hoger Onderwijs en met individuele geleerden zal de Vertegenwoordiging te Djakarta een belangrijke taak te vervullen hebben. De oriëntatie- en kennismakingsreis die de Hoofdvertegenwoordiger samen met de Commissaris van het Instituut heeft gemaakt langs de universiteiten op Sumatra past geheel in het kader van deze nieuwe plannen. De accent-verschuiving in de werkzaamheden van de beide Vertegenwoordigers die hiervan het gevolg zijn, is besproken tijdens bezoeken van de voorzitter en de algemeen secretaris aan Indonesië en tijdens een kort verblijf van de eerste vertegenwoordiger in Nederland.

Vertegenwoordiging in Indonesië.

Mede dank zij de inspanning van de Eerste Vertegenwoordiger zijn goede vorderingen gemaakt bij het vertaalproject. Tijdens het verslag-

jaar werd het proefproject afgesloten en zijn 6 van de 7 daarin opgenomen artikels in Indonesische vertaling verschenen.

De Redactieraad, bestaande uit Prof. Koentjaraningrat (voorzitter), Drs. J. W. Minderhout (secretaris), Dr. Harsja W. Bachtiar, Drs. Machfudi Mangkudilaga, Drs. A. B. Lapian, Dr. Taufik Abdullah en dhr. Achmad Djajusman, uitgever, stelde voor het eigenlijke project een lijst van in totaal 42 te vertalen artikels vast die betrekking hebben op geschiedenis, adatrecht, culturele anthropologie/sociologie, demografie en economie. Nog in 1971 zijn 4 artikels in boekvorm verschenen, terwijl een belangrijk aantal zich aan het einde van het verslagjaar in een vergevorderd stadium van voorbereiding bevond.

Tijdens het buitenlands verlof van Drs. Peeters zijn de acquisitiewerkzaamheden behartigd door de Eerste Vertegenwoordiger, Drs. Minderhout.

De acquisitie te Djakarta vertoont een steeds stijgende lijn. Werden in 1970 ruim 2000 titels aangeschaft, in 1971 beliep de aankoop ruim 6000 titels. Naast de catalogisering hiervan is ook de achterstand weggewerkt die was ontstaan doordat de in de beginperiode aangekochte publikaties niet terstond gecatalogiseerd konden worden. Delen uit de archiefcollectie van het Kantor Wali Geredja (secretariaat van de gezamenlijke bisschoppen in Indonesië) en ander, incidenteel beschikbaar komend materiaal zoals bestuursrapporten, zijn op microfilm overgebracht. Ook is een begin gemaakt met het filmen van scripties over sociologische onderwerpen aan het Institut Pertanian Bogor.

Namens de Vertegenwoordiging was Drs. Machfudi Mangkudilaga, de commissaris van het Instituut in Indonesië en adviseur van de Vertegenwoordiging, als waarnemer aanwezig bij de South-East Asian Regional Conference on the study of Malay Culture, die van 26 t/m 29 april op de Puntjak werd gehouden.

De taak van Dr. J. Vredenbregt, de door het Instituut aan de Literaire Faculteit van de Universiteit van Indonesië ter beschikking gestelde lector in de culturele anthropologie, werd uitgebreid met een college "Methodologie van de Sociale Wetenschappen". In de maand juli is o.l.v. Dr. Vredenbregt door 25 studenten in de culturele anthropologie een onderzoek verricht onder de vissersbevolking van de desa Pelabuhan Ratu. Dr. Vredenbregt ontving uitnodigingen om colleges te geven aan de Universitas Gadjah Mada te Jogjakarta en de Universitas Hasanuddin te Makassar. In overleg met de Literaire Faculteit van de Universiteit van Indonesië te Djakarta zijn deze uitnodigingen aanvaard.

De bekende Soendanese auteur Ajip Rosidi, initiatiefnemer en uitvoerder van het project tot optekening van Soendanese pantoenverhalen, heeft zijn werk met grote voortvarendheid voortgezet, zodat de gestencilde tekst gereed kwam van de Mundinglaja di Kusumah, Sri Sadana/Sulandjana, Nji Sumur Bandung, Pērēnggong Djaja, Bagbagan Puisi Sawer Sunda, Badak Pamalang, Munding Kawati en Raden Tandjung. Financiële steun voor dit project is ontvangen van het Genootschap Nederland-Indonesië.

Wetenschappelijk onderzoek.

De Stichting Wotro verleende op aanvraag van het Instituut een subsidie waardoor het mogelijk werd dat Dr. S. O. Robson in Indonesië medewerking ging verlenen, in principe voor drie jaar, aan de voorbereiding van de uitgave van het grote Oudjavaans-Engelse woordenboek van Prof. Dr. P. J. Zoetmulder. In de tweede helft van het verslagjaar verrichtte Dr. Robson voorbereidend onderzoek op Bali, eind december begaf hij zich naar Jogjakarta, waarheen Prof. Zoetmulder te zelfder tijd terugkeerde na in Nederland de laatste hand te hebben gelegd aan zijn grote boek *Kalangön. A Survey of Old-Javanese Literature,* dat in de Translation Series van het Instituut zal verschijnen.

Documentatie Modern Indonesië.

De centrale catalogus van Indonesiana in Nederland 1945-1968 en het documentatiesysteem over dezelfde periode kunnen slechts tot stand komen op basis van de alfabetische lijst van Westerse en Indonesische boeken die in genoemde jaren gepubliceerd zijn. Ondanks tijdrovende activiteiten op ander terrein is het tot 28.000 boektitels gegroeide bestand hanteerbaar gemaakt, en zijn 5.000 titels volgens UDC-systeem gecodeerd.

De catalogisering van door het Instituut verkregen Indonesische boeken en tijdschriften komt tot stand door nauwe samenwerking tussen Indonesische medewerkers te Djakarta, de catalogiseerafdeling van D.M.I. en de Leidse Universiteitsbibliotheek. Gezien het grote aantal titels dat nu per jaar in Djakarta wordt aangeschaft is bij de huidige personeelsformatie een achterstand onvermijdelijk.

Van *Excerpta Indonesica,* een der meest arbeidsintensieve activiteiten van de afdeling D.M.I., konden volgens plan de nummers 3 en 4 verschijnen, dank zij de medewerking van een min of meer vaste kern van ongeveer dertig vrijwillige medewerkers. Door de aanschaf van een offset apparaat geschiedt de druk-technische verwerking binnen het

Instituut. Zoals o.a. blijkt uit het grote aantal betalende abonnees (415) wordt deze publikatie allerwege, en met name in Indonesië, zeer gewaardeerd als wetenschappelijk communicatie- en informatiemedium voor de Indonesië-wetenschappen.

De Indonesische persdocumentatie naar geselecteerde onderwerpen, die wekelijks intern circuleerde onder de titel "Indonesië van week tot week", werd in maart omgezet in een maandblad met als titel "Indonesië van maand tot maand". Rond een aantal centrale themata wordt op basis van de binnenkomende Indonesische kranten een compilatie samengesteld door Drs. C. van Dijk, terwijl de eindredactie berust bij Drs. R. S. Karni. Overtuigd van het belang van deze publikatie, die informatie biedt over actuele gebeurtenissen in Indonesië en tevens documentaire waarde bezit, beraadt het bestuur zich nog over de wijze waarop continuïteit en wijdere verspreiding gerealiseerd kunnen worden.

Het gezamenlijk met Inter Documentation Company opgezette microfiche project kwam goed op gang. De productie microfiches bedroeg 14.000. Contracten zijn afgesloten met 10 universiteiten en instellingen in Australië, Engeland, Japan, Maleisië, Singapore en de Verenigde Staten.

Voorbereidingen zijn getroffen om de tot kamer omgebouwde garderobe op de vijfde verdieping in te richten als microfilm(lees-)kamer, waar tevens alle microflims en de uit het IDC/KITLV/Cornell Project verkregen microfilms zullen worden bewaard.

Caraïbische Afdeling.

De bevordering der studie van taal-, land- en volkenkunde van het Caraïbisch gebied, in het bijzonder Suriname en de Nederlandse Antillen, behoort tot de doelstellingen van het Instituut. Door aankopen voor de bibliotheek, door bevordering van onderzoek en door publicatie van artikels in de Bijdragen en van Monografieën heeft het Instituut zich in het verleden van deze taak gekweten. Hernieuwde belangstelling voor dit gebied in de vijftiger jaren leidde tot de gedachte een Caraïbische afdeling aan het Instituut te verbinden. Een nota van deze strekking is reeds in 1961 ingediend door Prof. R. A. J. van Lier, en opnieuw in 1969 door Prof. J. D. Speckman en Prof. J. Voorhoeve. Het Bestuur van het Instituut verklaarde zich in 1970 akkoord met de in laatstgenoemde nota uitgewerkte plannen. Overleg met het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen leidde tot een extra subsidie voor 1972 t.b.v. de op te richten Caraïbische afdeling. De toekenning van een nog in 1971 te besteden aanloopsubsidie werd te laat ontvangen dan dat

het toegekende bedrag nog tijdens het verslagjaar zinvol kon worden gebruikt.

De taak van de afdeling zal bestaan uit het aanleggen van een uitvoerige documentatie op het terrein van het sociaal-wetenschappelijk onderzoek in het Caraïbisch gebied, het onderhouden van contacten met research-instituten van soortgelijke aard en het bevorderen en coördineren van onderzoek, gericht op het gebied. Het hoofd van de afdeling zal voorts de bibliothecaris van het Instituut adviseren bij de aanschaf van de sociaal-wetenschappelijke literatuur over het Caraïbisch gebied t.b.v. de bibliotheek.

Begunstigers en leden.

Beschermvrouwe is H.M. de Koningin.

Overzicht van het aantal leden op 31 december 1971:

	Nederland	Suriname en Antillen	Buitenland: Indonesië	Buitenland: Malaya	Buitenland: Australië	Buitenland: Overig	Totaal 1971	Totaal 1970
Ereleden	7						7	6
Corresp. leden	2	1	1				4	4
	Contr. in Ned.		Contr. aan verteg.			Contr. in Ned.		
Donateurs	5						5	5
Gewone leden	269	5	298	35	33	156	796	740
Contr. instellingen	25	3	33	8	3	8	80	67
Student-leden	63			6			69	76
Totaal 1971	371	9	332	49	36	164	961	
Totaal 1970	344	9	324	43	35	143		898

Bestuur.

Aan de beurt van aftreden waren Dr. P. J. van Leeuwen (penningmeester), Prof. Dr. H. G. Schulte Nordholt (ondervoorzitter), Mr. Sluyterman van Loo (penningmeester), Prof. Dr. A. Teeuw (voorzitter) en Prof. Dr. E. M. Uhlenbeck, terwijl Drs. J. D. Thijs zich om gezondheidsredenen genoodzaakt zag zijn funktie als bestuurslid ter beschikking te stellen. Bij acclamatie werden tijdens de algemene vergadering

de heren Prof. Dr. C. Hooykaas, Prof. Dr. A. J. F. Köbben en Prof. Dr. J. W. Schoorl tot nieuwe bestuursleden gekozen, laatstgenoemde voor de periode van 2 jaar als vervanger van Drs. J. D. Thijs. Volgens art. 11 al. 4 der Statuten werd Prof. Dr. A. Teeuw voor één jaar tot voorzitter, Mr. L. W. Sluyterman van Loo en Dr. P. J. van Leeuwen resp. tot 1e en 2e penningmeester herkozen.

In het verslagjaar was het bestuur derhalve als volgt samengesteld: Prof. Dr. A. Teeuw, voorzitter; Prof. Dr. G. van den Steenhoven, ondervoorzitter; Mr. L. W. Sluyterman van Loo, eerste penningmeester; Dr. P. J. van Leeuwen, tweede penningmeester; Prof. Dr. J. C. Anceaux, Prof. Dr. J. van Baal; Drs. A. Boendermaker, Prof. Dr. C. Hooykaas, Drs. A. Jonkers, Prof. Dr. A. J. F. Köbben, Prof. Dr. F. J. Ormeling, Dr. P. H. Pott, Prof. Dr. J. W. Schoorl, Prof. Dr. J. D. Speckmann, Prof. Dr. S. L. van der Wal.

Algemeen Secretaris volgens art. 12 al. 2 van de Statuten was Dr. J. Noorduyn.

Het Bestuur stelde de algemeen secretaris in de gelegenheid de uitnodiging aan te nemen om met ingang van 1 oktober voor een jaar onderzoek naar eigen keuze te verrichten in het Nederlands Instituut voor Voortgezet Wetenschappelijk Onderzoek te Wassenaar.

Tot waarnemend algemeen secretaris gedurende die periode werd benoemd de adjunct-secretaris Dr. E. van Donzel.

Commissies.

De Redactie-commissie bestaat uit de volgende leden: Mevr. Prof. Dr. M. A. P. Meilink-Roelofsz (voorzitster), Prof. Dr. A. Teeuw (secretaris), Prof. Dr. P. E. de Josselin de Jong, Dr. S. Kooyman, Dr. J. Noorduyn, Dr. P. H. Pott, Dr. R. Roolvink en Prof. Dr. A. A. Trouwborst.

De Advies-commissie voor de Caraïbische afdeling werd als volgt samengesteld: Prof. Dr. J. D. Speckmann (voorzitter), Dr. E. van Donzel, Drs. A. Jonkers, Prof. Dr. A. J. F. Köbben, H. E. Lamur, Prof. Dr. R. A. J. van Lier, Dr. J. de Palm, Prof. Dr. A. Teeuw, Prof. Dr. H. U. E. Thoden van Velzen, Dr. L. F. Triebels, Prof. Dr. J. Voorhoeve en Dr. J. H. Westermann.

De Commissie van advies voor de Afdeling Documentatie Modern Indonesië bestaat uit de volgende leden: Mevr. Prof. Dr. E. Allard, Dr. E. J. van Donzel, Dr. Ir. J. J. Duyverman, Dr. I. H. Enklaar, Dr. B. Gunawan, Drs. R. S. Karni, Prof. Dr. P. E. de Josselin de Jong, Prof. Dr. G. W. Locher, Dr. J. M. Pluvier, Dr. R. Roolvink, Drs. M.

Sanders, Prof. Dr. H. G. Schulte Nordholt, Prof. Dr. G. van den Steenhoven, Dr. J. J. G. Syatauw, Prof. Dr. A. Teeuw, Drs. The Siauw Giap, Drs. F. Tichelman, Prof. Dr. S. L. van der Wal, Prof. Dr. W. F. Wertheim, Drs. Y. B. de Wit en Drs. M. O. Woelders.

Personeel.

Bij het Secretariaat werd als secretaresse aangesteld Mej. E. J. Everts (per 1 september).

Bij de Bibliotheek werden dhr. B. Ciere (per 18 januari) tot magazijnmedewerker en dhr. C. G. van den Aardweg (per 1 mei) tot medewerker aan het Catalogus-apparaat benoemd.

Bij de afdeling Documentatie Modern Indonesië namen ontslag dhr. W. van de Merwe (per 1 januari), Mevr. C. J. Sterk-Berkvens (per 1 mei) en Mej. E. Gutlich (per 31 december) en werden benoemd Mej. A. M. Beulink als student-assistente (per 1 mei); als bibliotheek-assistente Mevr. Tjen-A-Kwoei (per 15 juni) en als typiste Mej. I. MacLachlan (per 1 oktober).

Dr. S. O. Robson vertrok per 1 juli naar Indonesië en werd per 15 september opgevolgd door Dr. L. Y. Andaya.

Met ingang van 22 februari werd aan Drs. A. E. M. J. Pans, Cultureel Anthropoloog, voor één jaar een promotie-stipendium toegekend, terwijl het promotie-stipendium van Drs. T. Stevens met één jaar werd verlengd.

Vergaderingen.

De algemene ledenvergadering werd gehouden op zaterdag 27 maart, des namiddags te 14.30 uur. Op voorstel van de kas-commissie, bestaande uit de heren W. A. Luitwieler en J. van Waardenburg, werd in deze vergadering aan de penningmeesters volledig acquit en décharge verleend voor hun beheer over het boekjaar 1970.

Op voorstel van het bestuur werd Prof. Dr. G. W. J. Drewes, wegens zijn eminente bijdragen aan de wetenschap, bij acclamatie tot ere-lid van het Instituut benoemd.

Na de pauze verleende de voorzitter het woord aan Drs. C. D. Grijns voor zijn voordracht over: "Repertoire van de Ommelanden (iets over Maleise Wajang Kulit, Lenong, Topeng, en wat de "gastheer" ons verder biedt in het Djakartase").

Spreker geeft een helder overzicht van de verschillende vormen van volkstoneel die hij in de omgeving van Djakarta heeft ontmoet tijdens zijn studie van het Djakartaans Maleis. In dit gebied, dat Djakarta

Raja en delen van Bekasi en Tanggeran omvat, zijn alle voorstellingen nog verbonden met een feest of ritueel, zoals bijvoorbeeld het *sedekah bumi,* het offerfeest aan het eind van de oogst. Er zijn echter ook rondtrekkende troepjes, die zelf de plaats voor hun optreden kiezen en daarvoor geld ophalen. Van de 30 soorten vertoningen die in de ommelanden in het *buku ramai* (feestboek) van de culturele dienst genoteerd staan bespreekt hij de Moslimse, zoals de *kasida* en de *rebana,* voorts de *tukang dongeng,* (de verhalen-verteller die in trance spreekt) en de uit de Compagnies-tijd stammende *tandjidor* (blaasensemble met zanger; Port. *tangedòr*); verder de Maleise wajang, die in 1967 door de Sultan van Jogja herontdekt is in het Bekasische en daar nog levend is (13 dalangs met leerlingen) en voornamelijk verhalen uit het Mahabharata opvoert. De *topeng* geheten voorstelling, waarin, anders dan de naam zou doen vermoeden, geen masker voorkomt, is in de kern een boerse klucht voorafgegaan door het optreden van een vrouw die *topeng* heet. De *lenong* is volkstoneel waarin verhalen over vorsten, burgers of over de *djago* of beroepsvechtersbaas ten tonele worden gevoerd met begeleidende muziek. Deze toneelkunst wortelt in een oude voedingsbodem van Maleis en Chinees toneel, zoals de vroegere Opera Stamboel, en wordt thans weer officieel gesteund en gestimuleerd, o.a. door opvoeringen in de Taman Ismail Marzuki, het kunstcentrum in Djakarta. Spreker besluit zijn voordracht met het ten gehore brengen van enige fragmenten uit dit toneelrepertoire en het vertonen van enkele lichtbeelden.

Wegens het vergevorderde uur wordt afgezien van het stellen van vragen; de voorzitter sluit de vergadering na een woord van dank aan de spreker.

Bestuursvergaderingen werden gehouden op 20 februari, 27 maart, 22 mei, 18 september, 30 oktober en 18 december.

Bibliotheek.

De verzorging van het boeken- en tijdschriftenbezit bleef in de verslagperiode de volle aandacht vergen. Een tweetal luchtbevochtigingsapparaten is in de boekenmagazijnen geplaatst, zodat thans de vereiste vochtigheidsgraad kan worden gewaarborgd.

De restauratie van de oude boekerij is ook tijdens het afgelopen jaar voortgezet.

Uit het volgende overzicht blijkt dat het bibliotheekgebruik zich nog steeds in stijgende lijn voortzet:

	1968	1969	1970	1971
Bezoekers van de leeszaal	3775	4539	4454	5506
Geïntroduceerde niet-leden	129	108	179	259
Uitleningen buiten de leeszaal	2192	2495	2391	2911

In de laatste drie maanden van 1971 zijn in de leeszaal gemiddeld 236 werken per maand uitgeleend. Het gebruik van de handbibliotheek is hier niet bij inbegrepen. Het totaal aantal in het Journaal ingeschreven aanwinsten bedroeg 2078 (vorig jaar 1906), waaronder 654 boeken uit Indonesië en 54 uit Maleisië, 5 landkaarten, 3 aanwinsten voor de verzameling Westerse handschriften en 5 voor die der Oosterse handschriften. De laatstgenoemde aanwinsten bevatten: een copie van een brief van Tjakraningrat te Madura aan Generaal H. M. de Kock; een Nederlands-Ngadju Dajaks woordenboek in 17 delen; Balische stukken; een copie van manuscript no. 181 van het Koninklijk Bataviaasch Genootschap, bevattende een beschrijving door Mangoendikaria van het Soenda-Banten dialect, en fotocopieën van Siksaguru, een Djakartase kropak.

De Adatrecht Stichting stond de collectie V. E. Korn in bruikleen af aan het Instituut. Zij omvat ca. 6 meter en bestaat uit stukken door Korn als bestuursambtenaar en als hoogleraar opgemaakt en ontvangen, en uit stukken (waaronder vele "oosterse handschriften") door hemzelf, H. T. Damsté, W. K. H. Ypes, L. C. Heyting e.a. verzameld in verband met adatrechtstudies. De papieren betreffen Bali (ca. 2 meter); Sumatra: Tapanuli, Sumatra's Westkust, Sumatra's Oostkust, Djambi (ca. 2 meter); overig Indonesië: algemeen, Molukken, Celebes, Nieuw-Guinea (ca. 1 meter). Daarnaast stukken betreffende particuliere aangelegenheden en krantenknipsels (ca. 1 meter).

Op basis van in de bibliotheek aanwezig materiaal (boeken en tijdschriftartikelen), stelde dhr. G. A. Nagelkerke een literatuurlijst samen over Suriname en de Nederlandse Antillen m.b.t. de periode 1940-1970.

De vermeerderde werkzaamheden in de leeszaal konden sedert juli 1971 worden opgevangen door de aanstelling van een bibliotheekassistent voor de informatie. Deze is tevens belast met de zorg voor de kaartencollectie (titelbeschrijving en codering).

Voorts werd medewerking verleend aan de samenstelling van het 5e Supplement op de Catalogus van het Instituut.

De volgende personen en instellingen verrijkten de bibliotheek met zeer gewaardeerde schenkingen:

J. C. Anceaux, Anwar Hafid, J. B. Avé, J. S. Badudu, I Gusti Ngurah

Bagus, H. G. Barnett, M. A. Boldyreva, D. Buur, P. Carey, B. A. Darmadi, G. W. J. Drewes, J. J. Fox, Ch. van Fraassen, Goh Cheng Teik, H. J. de Graaf, B. H. Harahap, Astoeti Hendrato, L. C. Heyting, Chr. Hooykaas, J. C. Jackson, P. E. de Josselin de Jong, R. S. Karni, G. J. Kruisweg, M. Muskens, G. A. Nagelkerke, R. Nieuwenhuys, J. Noorduyn, P. H. Pott, K. Prent, J. Prins, G. J. Resink, H. I. R. Rotteveel, G. Rijkenberg, S. Faizah Soenoto, Nani Soewondo, A. Teeuw, E. M. Uhlenbeck, F. R. J. Verhoeven, J. Voorhoeve, M. C. J. Voorhoeve, J. Vredenbregt, P. J. Worsley.

Afrika-Studiecentrum, Algemeen Pensioenfonds van de Ned. Antillen, Algemeen Rijksarchief, Algemene Bank Nederland N.V., Ambassade van Indonesia Den Haag, Aramco, Bestuurscollege eilandgebied Aruba, Bestuurscollege eilandgebied Bonaire, Bibl. Bogoriensis, British Museum, Center for Afro-Asian research of the Hungarian Academy of Sciences, Centre for South-East Asian Studies Univ. of Hull, Centrum voor de Studie v. h. Onderwijs in Veranderende Maatschappijen, Departamento de Antropologia Academia de Ciencias de Cuba, Departemen Penerangan, Embassy of India Den Haag, Embassy of Indonesia Washington, Van Gorcum & Comp., Hakluyt Society, Harry S. Truman Research Institute, IKIP-Medan, Interdocumentation Company, Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica, Institute of Ethnology Taipei, Institute of Latin American Studies, Institute of Southeast Asia Studies, Kabinet van de Vice-Minister President, Kantor Bupati Djember, Kantor Bupati Kediri, Kantor Gubernuran Djawa Timur, Kantor Kotamadya Surabaja, Kath. Volkspartij, Koninklijk Huisarchief, Koninklijk Instituut voor de Tropen, Koninklijke Bibliotheek, Koninklijke Java-China Paketvaart Lijnen N.V., Kon. Ned. Akademie v. Wetenschappen, Kon. Ned. Petroleum Maatschappij N.V., Kon. Ned. Stoomboot Maatschappij N.V., Kon. Paketvaartmaatschappij, Kon. Rotterdamse Lloyd N.V., Landbouwproefstation Suriname, Lands Radio en Telegraafdienst Ned. Antillen, Lembaga Bahasa Nasional, Lembaga Ekonomi Nasional, Lembaga Perpustakaan Nasional, Lembaga Research Kebudajaan Nasional, Library of the International House of Japan, Linschoten Vereniging, Maritiem Museum Prins Hendrik, Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Monash University, Museum für Völkerkunde und Schweizerisches Museum für Volkskunde Basel, Museum voor Land- en Volkenkunde Rotterdam, Gé Nabrink, National Book Development Council of

Singapore, National Library of Australia, Nationale-Nederlanden N.V., Nederlandse Organisatie voor Zuiver-wetenschappelijk Onderzoek, Nederlandse Stichting voor Culturele Samenwerking met Suriname en de Nederlandse Antillen, Nederlandse Zendingsraad, Nieuwe Rotterdamse Courant, Panitya Penjelenggaraan Penerimaan kraton Solo, Postspaarbank van de Nederlandse Antillen, Raad van Bestuur Internatio, Rautenstrauch-Joest Museum, Sinologisch Instituut, Southeast Asia Programm Cornell University, Staatl. Museum für Völkerkunde Dresden, Stichting Cultuurgeschiedenis van de Nederlanders Overzee, Stichting der Ned. Univ. en Hogescholen voor Internationale Samenwerking, Stichting Radio Nederland Wereldomroep, Stichting voor de ontwikkeling van Machinale Landbouw in Suriname, Unilever, United Nations, Universidad Centro-Occidental Barquisimeto, Universitas Sriwidjaja, Universiteitsbibliotheek Leiden, Universiteitsbibliotheek Utrecht, University of Hawaii Press, University of Malaya, University of Penang, University of Singapore, Verenigde H.V.A. Maatschappijen N.V., Vietnam Council on Foreign Relations, Werkgroep Zending Amsterdam, Zustertramwegen op Java.

Publikaties.

Van de *Bijdragen tot de taal-, land- en volkenkunde* verschenen de afleveringen 4 van deel 126 en 1, 2 en 3 van deel 127.

De 1e aflevering van deel 127 werd, evenals in voorgaande jaren, als Anthropologica XIII gepubliceerd in samenwerking met de sectie Culturele Anthropologie van het Nederlands Genootschap voor Anthropologie. Van de 18 artikels die in deze afleveringen van deel 127 zijn opgenomen zijn er 12 in het Engels en 6 in het Nederlands geschreven. Daarvan handelen er 8 over anthropologische, 5 over literair-filologische, 2 over linguistische, 1 over archaeologische en 1 over godsdienstige onderwerpen, terwijl 1 artikel een In Memoriam vormt. Deze afleveringen bevatten verder 18 boekbesprekingen en 2 Korte Mededelingen.

In de *Bibliotheca Indonesica* verschenen de delen:

6. S. O. Robson, Wariban Wideya, A Javanese Panji Romance. VIII, 323 pp.

Deze publikatie bevat de kritische tekstuitgave, met Engelse vertaling en commentaar, van een Middel-Javaanse kidung, vermoedelijk rond 1600 ontstaan in Bali. In de inleiding bestudeert de auteur o.a. de term "Middel-Javaans" en de aard van het zgn. Pañji-verhaal.

7. H. Soebadio, Jnānasiddhânta. The secret Lore of the Balinese Saiva Priest. VIII, 285 pp.

Dit werk bevat de kritische uitgave, met synoptische Engelse vertaling, van een typische Hindu-Bali *tutur* tekst die bespiegelingen en voorschriften m.b.t. meditatie en ritueel bevat. De inleiding bespreekt de relatie tot andere teksten van hetzelfde genre en geeft een overzicht van de inhoud hiervan.

In de reeks *Verhandelingen* verscheen:

59. B. J. Boland, The Struggle of Islam in Modern Indonesia. VIII, 283 pp.

Gebaseerd zowel op onderzoek van recente Indonesische publikaties als op persoonlijke contacten met Indonesische Muslims, biedt dit werk een overzicht van de pogingen die de Islam sedert 1945 ondernam om zijn stempel te drukken op de Indonesische staat en samenleving. In drie hoofdstukken behandelt de auteur achtereenvolgens de politieke strijd (1945-1955), de Islamietische Gemeenschap te midden van toenemende spanningen (1955-1965), en de periode na 30 september 1965. In het vierde hoofdstuk bespreekt hij een aantal activiteiten, problemen en stromingen binnen de Islam in het huidige Indonesië. In de Aanhangsels vindt men o.a. nog niet eerder gepubliceerde documenten m.b.t. de Darul-Islam beweging.

60. H. G. Schulte Nordholt, The Political System of the Atoni of Timor. XV, 511 pp., ill., kaarten.

In het eerste gedeelte van deze bijdrage tot de anthropologie van Indonesië bespreekt de auteur de wereld waarin de grootste bevolkingsgroep van Timor zich beweegt. Speciale aandacht wordt geschonken aan het economische leven, met name de landbouw, aan het verwantschapssysteem en aan de godsdienst. Het tweede gedeelte begint met een historisch overzicht en behandelt vervolgens het in de verschillende kleine vorstendommen geldende politieke systeem. Na een bespreking van de wijze waarop de politieke organisatie functioneert volgen drie hoofdstukken van algemener aard: het politieke systeem der Atoni in het licht van de moderne wetenschap en van het Timorese denken; het allesomvattende karakter van dit systeem, zijn eenheid en aanpassingsvermogen; de plaats van de Atoni-cultuur binnen het geheel van het Indonesische cultuurpatroon.

In de serie *Translation Series* verschenen:

13. H. N. van der Tuuk, A Grammar of Toba Batak. Uitgegeven door A. Teeuw en R. Roolvink, met een voorwoord van A. Teeuw, vertaald door Miss Jeune Scott-Kemball. LI, 405 pp.

Het voorwoord bespreekt het leven van Herman Neubronner van der Tuuk, zijn werk als linguist en de problemen rond de vertaling van zijn *Tobasche Spraakkunst*. In de eeuw die sedert de oorspronkelijke publicatie in 1864/1867 verlopen is, heeft Van der Tuuk's beschrijving van het Toba Batak — en van andere Batak talen — niet alleen haar wetenschappelijke waarde behouden, maar is zij tevens een bijdrage geworden tot de geschiedenis van deze talen.

14. R. A. J. van Lier, Frontier Society, A Social Analysis of the History of Surinam. VII, 441 pp.

Dit boek is de Engelse vertaling van de tweede Nederlandse uitgave in 1971 van "Samenleving in een Grensgebied", voor het eerst verschenen in 1949. Het bevat een beschrijving van de sociale verhoudingen tussen de verschillende bevolkingsgroepen in Suriname en van de wijze waarop zij eeuwenlang het leven in de vroegere Nederlandse kolonie hebben bepaald. Na een inleiding waarin enige algemene sociologische begrippen worden besproken, behandelt de auteur achtereenvolgens het begin van de "Plantage van Suriname", de blanke heersers en de vestiging van de slaven-kolonie. Speciale aandacht wordt geschonken aan de belangrijke Joodse Gemeenschap, aan de positie der vrije Mulatten en Negers en aan de slaven uit Afrika. Na een overzicht van de gebeurtenissen die leidden tot de Emancipatie en van de Regeringspolitiek na 1963 wordt de oorspronkelijke versie van het boek besloten met twee hoofdstukken over de economische en sociale veranderingen na de Emancipatie en over de staatkundige organisatie en de politieke spanningen. Een Naschrift, getiteld "De strijd om een Nationaal Bestaan", geeft een overzicht van de ontwikkelingen na 1949.

Documentatie Geschiedenis van Indonesië.

De tot nu toe gebruikelijke benaming "Afdeling Drs. R. Nieuwenhuys", waarvan de activiteiten in vorige Jaarverslagen werden vermeld onder het hoofd "Werkzaamheden Drs. R. Nieuwenhuys" is vervangen door de aanduiding "Afdeling Documentatie Geschiedenis van Indonesië (D.G.I.)".

De heer R. Nieuwenhuys heeft zijn werkzaamheden met betrekking tot de samenstelling van een handboek over de Nederlandse letterkunde voor zover zij verband houdt met Indonesië voltooid. In september 1972 zal dit werk verschijnen onder de titel "Oost-Indische Spiegel".

In september/oktober maakte de heer Nieuwenhuys een reis naar Indonesië als vertegenwoordiger van de Nederlandse Commissie van

Advies voor de Tenuitvoerlegging van de Culturele Overeenkomst met Indonesië.

Zoals is afgesproken met het Algemeen Rijksarchief strekt het bronnenonderzoek van de heer F. G. P. Jaquet zich thans ook uit over Azië en Oceanië, 1796-1949 (zie ook jaarverslag 1970). Van zijn hand verschenen deel IV en V van de "Gids van in Nederland aanwezige bronnen betreffende de geschiedenis van Azië en Oceanië, 1796-1949".

Mej. D. Buur heeft haar onderzoek naar de in druk verschenen Indische memoires, brievenuitgaven, dagboeken, romans, novellen, gedichten, kinderverhalen en reisverhalen over de periode 1800 tot heden afgerond. Zij bezocht daartoe de Universiteitsbibliotheken van Leiden, Amsterdam en Utrecht, de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag, het Koninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam, de Raad voor de Zending van de Nederlandse Hervormde Kerk in Oegstgeest en het Bureau Boek en Jeugd in Den Haag. In 1972 zal haar bibliografie verschijnen onder de titel "Persoonlijke documenten".

De registratie van de fotocollectie en de afdelingsadministratie was in handen van Mevr. L. Manuputty-Tentua. Tevens was zij belast met het persklaar maken van het handboek van de heer Nieuwenhuys en het verzorgen van de uitgave van deel IV en V van de "Aziatische bronnengids".

Financiën.

De begroting voor 1971 vertoonde, bij een raming van *f* 1.041.000,— aan inkomsten (waarvan *f* 932.000,— aan Rijkssubsidie) en van *f* 1.050.100,— aan uitgaven, een tekort van *f* 9.100,—.

De exploitatie-rekening sluit met een nadelig saldo van *f* 15.884,25 bij een bedrag van *f* 120.221,77 aan eigen inkomsten, een Rijkssubsidie van *f* 954.000,— en een uitgaventotaal van *f* 1.090.106,02.

De uitgaven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Personeelskosten (salarissen en sociale lasten, tijdelijke assistentie en verblijfkosten Vertegenwoordiging Indonesië)	*f* 774.607,21
Bureau-, reis- en overtochtskosten	„ 62.139,15
Huisvestingskosten	„ 57.437,96
Kosten bibliotheek	„ 85.008,76
Kosten publikaties	„ 109.457,94
Diverse kosten	„ 1.455,—

De wd. Algemeen Secretaris